

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**Metodická doporučení z kontrol,
odvolacích a mimoodvolacích řízení, často kladené otázky**

**Skalský Dvůr
7.-9.10.2024**

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Základní zásady činností správních orgánů dle §§ 1 – 8 správního řádu:

- **zásada zákonnosti, zásada zákazu zneužití pravomocí a správního uvážení:**

„Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.“

- ➔ nepřekračování pravomocí vodoprávního úřadu
- ➔ řádný výkon správního uvážení, zákonem předvídaný postup

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **1 As 350/2019-43**, týkající se schválení manipulačního řádu VD Orлік:

„Vodoprávní úřad při stanovení podmínek pro vydání rozhodnutí o schválení manipulačního řádu může žadatele omezit jen v limitech stanovených zákonem a příslušnými veřejnoprávními povoleními k ochraně veřejného zájmu. **Není však oprávněn sám manipulační řád vytvářet, nebo jej za žadatele měnit či doplňovat.**“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Základní zásady činností správních orgánů dle §§ 1 – 8 správního řádu:

- **zásada legitimního očekávání:**

„Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“

- ➔ při rozhodování o skutkově shodných či podobných případech nemají vznikat nedůvodné rozdíly
- ➔ povinnost chránit veřejný zájem

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Nález Ústavního soudu **Pl. ÚS 24/04**, týkající se jezů na Labi:

„Veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. **Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů.** Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování o určité otázce (typicky např. o vyvlastňování), a nelze jej v konkrétní věci a priori stanovit.“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Základní zásady činností správních orgánů dle §§ 1 – 8 správního řádu:

- **zásada materiální pravdy:**

„Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“

➔ požadavek zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Krajského soudu v Plzni **17 A 77/2010-30**, týkající se přestupku proti silničnímu provozu:

„Zákonný požadavek zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zakotvený v § 3 správního řádu z roku 2004 nelze interpretovat tak, že správní orgán je povinen zjišťovat celou skutkovou verzi reality, ač pro posouzení skutku je nevýznamná (zde při rozhodování o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu). Stejně tak není povinen odstranit každý v posuzované věci se objevivší skutkový rozpor (např. zda žalobce držel diktafon nebo mobilní telefon), nýbrž výlučně takový rozpor, který je rozhodný pro posouzení otázky, zda byla naplněna skutková podstata určitého přestupku, či nikoliv. Opačný názor by vedl k absurdním závěrům a k porušení zásady rychlosti a hospodárnosti řízení zakotvené v § 6 citovaného zákona.“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Základní zásady činností správních orgánů dle §§ 1 – 8 správního řádu:

- **zásada poučovací povinnosti správního orgánu:**

„Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.“

- ➔ požadavek poučit dotčené osoby o jejích právech a povinnostech

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **1 As 51/2010-214**, týkající se dodatečného povolení stavby:

„Poučovací povinnost správního orgánu dle § 4 odst. 2 správního řádu z roku 2004 **nezahrnuje poskytování komplexního návodu**, co by účastník měl nebo mohl v daném případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoc k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit.“

- rozsudek se týká starého znění starého stavebního zákona (kdy nebyla povinnost poučit stavebníka o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby)
- lze vztáhnout i na řízení o povolení k nakládání s vodami a další

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Účastníci řízení dle § 27 a § 28 správního řádu:

- Účastníci hlavní dle § 27 odst. 1 SŘ – jim se ukládá povinnost či právo
- Účastníci vedlejší dle § 27 odst. 2 a 3 SŘ – jejich právo či povinnost může být rozhodnutím správního orgánu dotčena, dále ti, o kterých to stanoví zákon
- V pochybnostech, zda je osoba účastníkem řízení platí, že se za něj považuje, dokud se neprokáže opak

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **5 As 44/2023-29**, týkající se vypouštění odpadních vod do vod podzemních:

- NSS dovedil, že stěžovatelka není žadatelkou (§27 odst. 1 SŘ) ani obcí (§ 27 odst. 3 SŘ + § 115 VZ)

„...V daném případě **stěžovatelka** nezastupuje ani obec, není ani žadatelkou o vybudování stavebního díla (nové čističky odpadních vod). V úvahu tudíž přichází pouze posouzení, zda není osobou, která může být povolením vodoprávního úřadu **přímo dotčena na svých právech a povinnostech. Tuto skutečnost však vyloučily závěry odborného posudku z oblasti hydrogeologie**, ve kterém je posouzena vhodnost, resp. přípustnost navrženého způsobu vypouštění odpadních vod do vod podzemních v dané lokalitě z hlediska ochrany zdrojů podzemních a povrchových vod, ochrany přírody a krajiny, geologických a hydrogeologických poměrů. **Z jeho závěru jednoznačně vyplývá, že k negativnímu ovlivnění podzemní i povrchové vody, případnému riziku podmáčení či zamokření pozemků v dané lokalitě nedojde.**“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **10 As 105/2021-42**, týkající se účastenství v řízení o povolení k odběru podzemních vod (studna)

- týká se společného povolení na stavbu **studny** a povolení k nakládání s vodami – k odběru podzemních vod
- krajský soud konstatoval, že v řízení o povolení k nakládání s vodami není uzavřený okruh účastníků řízení
- NSS se s krajským soudem neztotožnil, **účastníci řízení jsou striktně stanoveni § 115 vodního zákona** (žadatel, občanské sdružení, obec)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **5 As 284/2021-25**, týkající se opomenutého účastníka řízení

„Pokud osoba, s níž správní orgán prvního stupně ve správním řízení nejedná jako s účastníkem řízení, podá řádný opravný prostředek, **odvolací orgán o účastenství rozhodne přímo v rozhodnutí o opravném prostředku** (usnesení ve smyslu § 28 odst. 1 správního řádu se nevydává). Dospěje-li odvolací orgán k závěru, že odvolání podala osoba, která není účastníkem správního řízení, zamítne jej jako nepřipustné podle § 92 odst. 1 správního řádu. Toto rozhodnutí má ve vztahu k odvolateli účinky *ex tunc*, tedy od počátku řízení.“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Dotčené orgány, závazná stanoviska dotčených orgánů:

- Stanovení, kdy je správní orgán dotčeným orgánem a vydává závazné stanovisko je v příslušných zákonech
- § 104 odst. 3 vodního zákona: vodoprávní úřad je DO a vydává ZS v řízeních podle zákona o ochraně přírody a krajiny, horního zákona, při povolování záměru podle stavebního zákona...
- § 77 zákona č. 114/1999 Sb.: *„Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vydávají závazná stanoviska z hlediska tohoto zákona k řízením podle zákona o myslivosti, zákona o lesích, zákona o rybářství, zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, horního zákona a zákona o geologických pracích, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.“*

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **6 As 206/2021-51**, týkající se zahrnutí podmínek závazných stanovisek do rozhodnutí:

„**Nezahrnutí závazných stanovisek**, která pro umístění stavby **nestanovila žádné podmínky**, do **výroku** územního rozhodnutí, **nezakládá** samo o sobě jeho **vadu**. Ze žádného právního předpisu (§ 68 odst. 2 správního řádu, § 92 stavebního zákona) totiž nevyplývá, že by výrok rozhodnutí podmíněného závaznými stanovisky musel tato stanoviska vyjmenovávat. Podle § 9 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, musí rozhodnutí o umístění stavby obsahovat pouze podmínky uvedené v závazné části závazného stanoviska dotčeného orgánu, popřípadě vyplývající z výsledku řešení rozporů. **Z toho a contrario vyplývá, že pokud dotčený orgán v závazné části závazného stanoviska nevymezí žádné podmínky pro umístění stavby, obsah závazného stanoviska se do výroku rozhodnutí o umístění stavby nepřebírá.**“

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Rozsudek Nejvyššího správního soudu **6 As 201/2022-44**, týkající se souhlasu (resp. *nesouhlasu*) podle § 17 vydaného formou rozhodnutí:

„Souhlas podle § 17 odst. 1 písm. e) vodního zákona vydaný v této věci je z materiálního hlediska závazným stanoviskem a nikoli rozhodnutím, neboť úkonem zakládajícím, měnícím, rušícím či závazně určujícím práva a povinnosti dotčených osob bude teprve na souhlas **navazující územní rozhodnutí**. Na tom nic nemění skutečnost, že vodoprávní úřad vydal souhlas, resp. žalovaný vydal nesouhlas ve formě rozhodnutí. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku Stupeň Přelouč II, „**nesprávná forma nemůže ze správního aktu, který je po obsahové stránce závazným stanoviskem, učinit správní rozhodnutí.**“

- týká se pouze situace, kdy mělo být vydáno závazné stanovisko, tedy kdy následuje vydání meritorního rozhodnutí jiným správním orgánem.

2024 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Halka Němcová

halka.nemcova@mze.gov.cz

